

Drogi rok

Miniony rok należał do trudnych dla branży olejarskiej. Od początku roku ceny nasion rzepaku w Polsce pozostawały średnio ponad 40% wyższe niż w 2010 r.

Dodatkowo pierwsze informacje o złym przezimowaniu rzepaku i dużych stratach w jego uprawie zdominowały nastroje na rynku. Utrzymująca się na bardzo wysokim poziomie cena rzepaku przestała reagować na zmiany notowań na giełdzie MATIF i prawie cały czas od początku bieżącego sezonu je przekracza.

Wstępne prognozy o niskich zbiorach (nawet poniżej poziomu 1,5 mln ton) jednocześnie wpłynęły na wzrost zainteresowania rzepakami z zagranicy, głównie z Ukrainy. Według Sparks Polska w ciągu 4 miesięcy bieżącego sezonu zaimportowano go ponad 225 tys. ton, czyli o 47% więcej niż w analogicznym okresie sezonu ubiegłego. Eksport rzepaku w tym samym czasie zmalał ponad 4-krotnie do poziomu jedynie 56 tys. ton.

Ostatecznie GUS ocenił zeszłoroczne zbiory na poziomie 1,9 mln ton, co biorąc pod uwagę dotychczasowy skup w wysokości ok. 1 mln ton, oznacza, że prawie drugie tyle powinno znajdować się jeszcze na rynku.

Rok 2011 można określić także rokiem istotnych zmian.

W związku z trudnościami w pozyskaniu kredytu skupowego bracia Piotr i Paweł Skerczyńscy – właściciele Zakładów Tłuszczowych w Bodaczowie od 2002 r., zdecydowali się na sprzedaż Spółki. Rozmowy w sprawie sprzedaży trwały kilka miesięcy, a efektem ich było przejęcie większościowego pakietu akcji przez grupę Glencore. Transakcja uzyskała zgodę UOKiK oraz PKO BP, który jest największym wierzycielem Zakładów Tłuszczowych.

Natomiast Archer Daniels Midland (ADM) zdecydował się na nabycie i przejęcie kontroli operacyjnej nad Elstar Oils SA. W połowie grudnia ADM otrzymał zgodę UOKiK i obecnie posiada już 100 proc. akcji i głosów w spółce.

Ponadto, nastąpiła ważna dla rynku zmiana parametru handlowego jakim jest wilgotność. Dotychczas stosowany próg wilgotności dla ceny bazowej 7% z tolerancją do 7,5% został podniesiony do 9%. Beneficjentami tej zmiany są oczywiście producenci rzepaku.

Agnieszka Słodowa

W numerze

Drogi rok

.....str.1

Dobre perspektywy dla rzepaku

.....str.2

2011 r. korzystny dla producentów rzepaku

.....str.2

Europejski popyt na rzepak napędza handel

.....str.3

Wzrasta produkcja i spożycie olejów

.....str.3

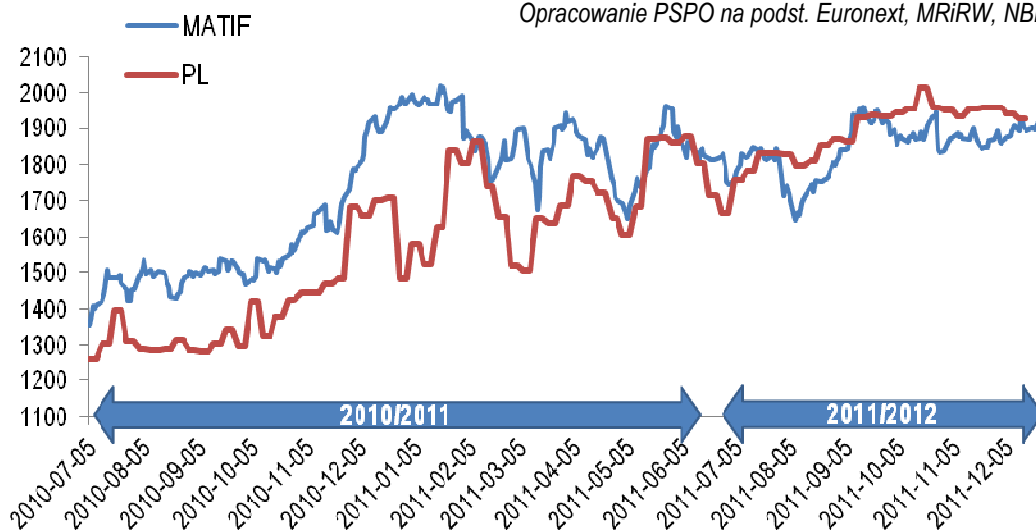

Notowania

.....str.4

Cena nasion rzepaku [zł/t]

Opracowanie PSPO na podst. Euronext, MRiRW, NBP

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express

Redakcja: Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne,
www.freedigitalphotos.net

Dobre perspektywy dla rzepaku

GUS opublikował 'Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2011 r.', według którego zbiory rzepaku i rzepiku wyniosły blisko 1,9 mln ton. Jest to wynik o 16,5 % mniejszy od zbiorów uzyskanych w 2010 r.

Szacuje się, że powierzchnia uprawy zmniejszyła się w porównaniu do roku 2010 o 12,3 % i wyniosła około 830,1 tys. ha.

Plony natomiast ocenia się na 22,4 dt/ha, czyli były one na tym samym poziomie co rok wcześniej.

Jesienna ocena zasiewów jest korzystna dla rzepaku. Początek jesieni był optymalny pod względem uwilgotnienia gleb do przygotowania pól pod zasiewy.

Wysiewy nasion przeprowadzono w terminie agrotechnicznym na około 79,7% powierzchni rzepaku ozimego (w 2010 r. – 64,1%). Największy udział zasiewów rzepaku przeprowadzonych w optymalnym terminie zanotowano w południowo-zachodnim regionie kraju (90,1% powierzchni obsianej).

Powierzchnię obsianą rzepakiem i rzepikiem ozimym GUS ocenia się na nieco ponad 796 tys. ha.

Jednak zdaniem PSPO jest to wielkość zaniżona. Stowarzyszenie szacuje powierzchnię zasiewów rzepaku ozimego pod tegoroczne zbiory na poziomie ok. 830-840 tys. ha, co łącznie z rzepakiem jarym dałoby ok. 880-900 tys. ha.

Areał zasiewów w bieżącym sezonie powinien być wyższy niż w 2010/11. Potwierdzają to dane o dużej ilości sprzedanego materiału siewnego oraz kilka faktów, jak np.:

- odpowiednie warunki atmosferyczne umożliwiające przeprowadzenie siewów (odmienna sytuacja była w 2010 r. kiedy to część rolników nie zdołała przygotować pól i obsiać zaplanowanej powierzchni rzepakiem)

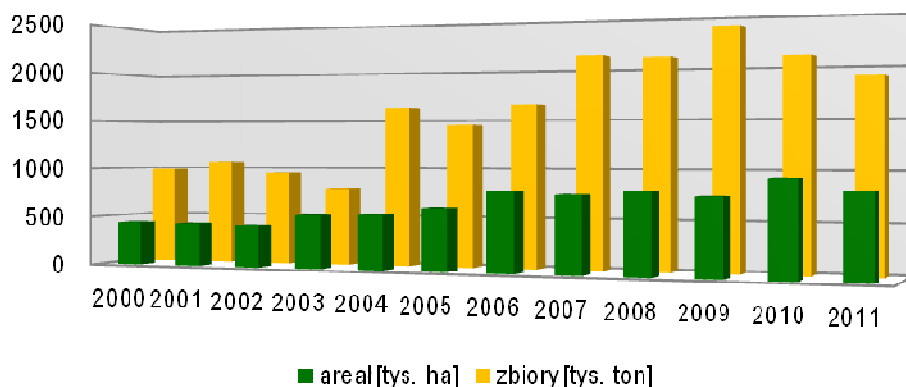
- bardzo wysoka cena płacona za nasiona rzepaku (co przekłada się na wzrost opłacalności produkcji) i zapewniony zbyt w kolejnych latach spowodowały zainteresowanie rolników tą uprawą.

Stan zasiewów pod zbiory 2012 r. przed wejściem w stan zimowego spoczynku był lepszy do ubiegłorocznego. Stan plantacji rzepaku i rzepiku oceniono najwyższej spośród ozimych na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego (rok wcześniej – 3,4). Daje to nadzieję na dobre zbiory rzepaku w bieżącym roku.

Agnieszka Słodowa

Zbiory i areał rzepaku

Opracowanie PSPO na podst. GUS

2011 r. korzystny dla producentów rzepaku

Silne wzrosty cen rzepaku zapoczątkowane w 2010 roku doprowadziły do ukształtowania się szczytu na MATIFie w styczniu 2011 roku na poziomie zbliżonym do szczytu poprzedniej hossy (luty 2008) – niewiele ponad 500 euro/t. Od tego momentu do końca roku każdy miesiąc kończył się naprzemiennie spadkiem i wzrostem cen (z wyjątkiem września).

Ponieważ miesięczne spadki cen były z reguły większe niż następujące po nich

wzrosty, cały ubiegły rok zakończył się spadkiem blisko 12 proc. Pomimo tego miniony rok można uznać za korzystny pod względem ceny dla producentów rzepaku. Patrząc na wieloletni wykres notowań na paryskiej giełdzie, nie sposób nie zauważyć, że ceny utrzymywały się w górnych rejonach cen historycznych.

Utrzymywanie się wysokich cen rzepaku miało swoje podłoże fundamentalne. Po raz kolejny słabe zbiory w Unii Europejskiej spowodowały, że ceny stosun-

kowo w mniejszym stopniu poddały się tendencji spadkowej w porównaniu z pszenicą i kukurydzą.

Z punktu widzenia analizy technicznej wykresu długoterminowego, jest szansa na kontynuowanie wieloletniego trendu wzrostowego. Przez cały ubiegły rok na wykresie była kształtowana formacja tzw. klina zniżującego, który w klasycznym ujęciu zapowiada kontynuację trendu wzrostowego.

PSPO na podst.: farmer.pl

Europejski popyt na rzepak napędza handel

W sezonie 2011/12 zbiory rzepaku w Unii Europejskiej były na poziomie około 19,1 mln ton, co oznacza wzrost wobec szacunków z października o 0,2 mln ton (dzięki podniesieniu szacunków dla Wielkiej Brytanii oraz Francji przy zmniejszeniu szacunków dla Niemiec). Produkcja nasion rzepaku jest zatem mniejsza o ok. 7% w porównaniu do wyniku uzyskanego sezon wcześniej.

Podaż nasion rzepaku w krajach Unii Europejskiej w nowym sezonie 2011/12 drugi rok z rzędu zmniejszy się i najprawdopodobniej osiągnie poziom około 23,6 mln ton, tj. o 5% mniej w porównaniu z poprzednim rokiem marketingowym.

W bieżącym sezonie zmniejszy się również przerób – o 0,8 mln ton do poziomu najniższego od 3 sezonów i wyniesie około 21,7 mln ton (-3%).

Aby sprostać takiemu poziomowi tłoczenia konieczny będzie jednak import około 3,3 mln ton rzepaku (+19%).

Równoległe w sezonie 2011/12 wzrost importu przez UE, Chiny i USA przyczyni się do aktywizacji globalnego handlu rzepakiem, bowiem światowy eksport tego surowca powinien wzrosnąć do 11,7 mln ton wobec 10,8 mln ton sezon wcześniej.

Największymi eksporterami będzie Kanada – około 8 mln ton wobec 7,1 mln ton sezon wcześniej oraz Australia – około 1,9 mln ton wobec 1,5 mln ton sezon wcześniej. Całkowity eksport rzepaku

z Ukrainy zmniejszy się z 1,42 mln ton do około 1,17 mln ton, z czego większość tej ilości trafi do Unii

PSPO na podst.: FAMMU/FAPA za Oil World

Bilans rzepaku UE (mln ton)

	09/10	10/11	11/12p	Zmiana %
Zapasy początkowe	1,59	1,45	1,25	-13,8
Produkcja	21,73	20,53	19,12	-6,9
– Niemcy	6,20	5,70	4,00	-29,8
– Francja	5,59	4,82	5,36	11,2
– Polska	2,50	2,08	1,87	-10,1
– Wlk. Brytania	1,91	2,23	2,78	24,7
– Czechy	1,20	1,04	1,08	3,8
– Rumunia	0,70	0,95	0,67	-29,5
– Dania	0,64	0,58	0,48	-17,2
Import *	2,18	2,73	3,26	19,4
PODAŻ	25,50	24,63	23,63	-4,4
Eksport *	0,16	0,19	0,09	-52,6
Przerób	23,06	22,44	21,66	-3,5
inne użycie	0,83	0,83	0,82	-1,2
POPYT	24,05	23,46	22,57	-3,8
Zapasy końcowe	1,45	1,25	1,06	-15,2

Źródło: FAMMU/FAPA za Oil World, p- prognoza, * poza handlem wewnątrz UE; sezon od lipca do czerwca

Wzrasta produkcja i spożycie olejów

W sezonie 2011/12 (od października do września) światowa podaż 13 głównych olejów roślinnych przewidywana jest na około 157,8 mln t, tj. o 4% więcej niż w poprzednim sezonie.

Poziom zapasów początkowych sezonu 2011/12 był znaczny i wynosił 18,1 mln t tj. zbliżony w porównaniu z poprzednim sezonem. W ciągu sezonu 2011/12 poziom zapasów będzie dość stabilny z niewielką tendencją rosnącą, aby pod koniec wzrosnąć do ok. 18,2 mln ton.

Światowa produkcja głównych olejów roślinnych w sezonie 2011/12 oceniana jest na poziomach:

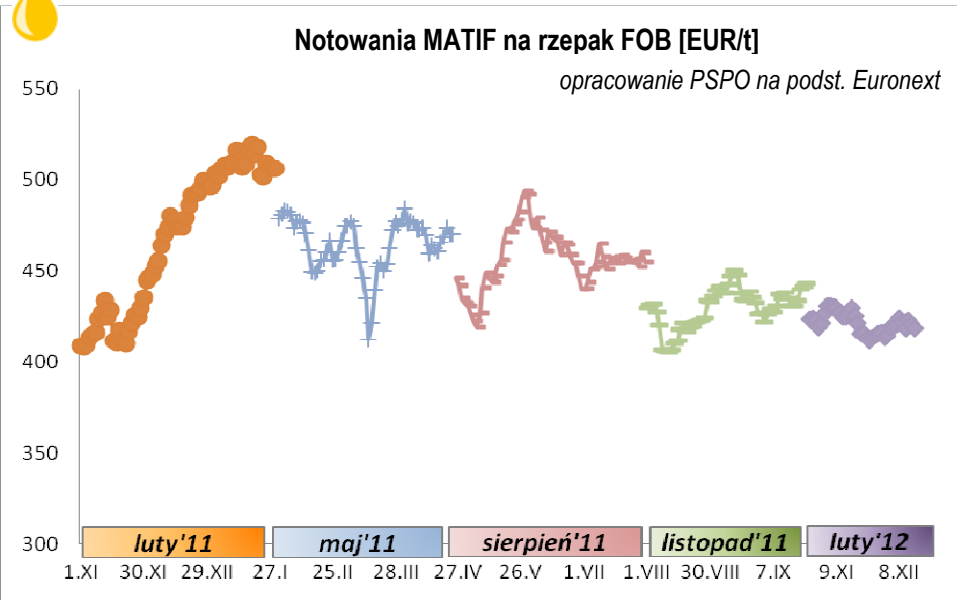
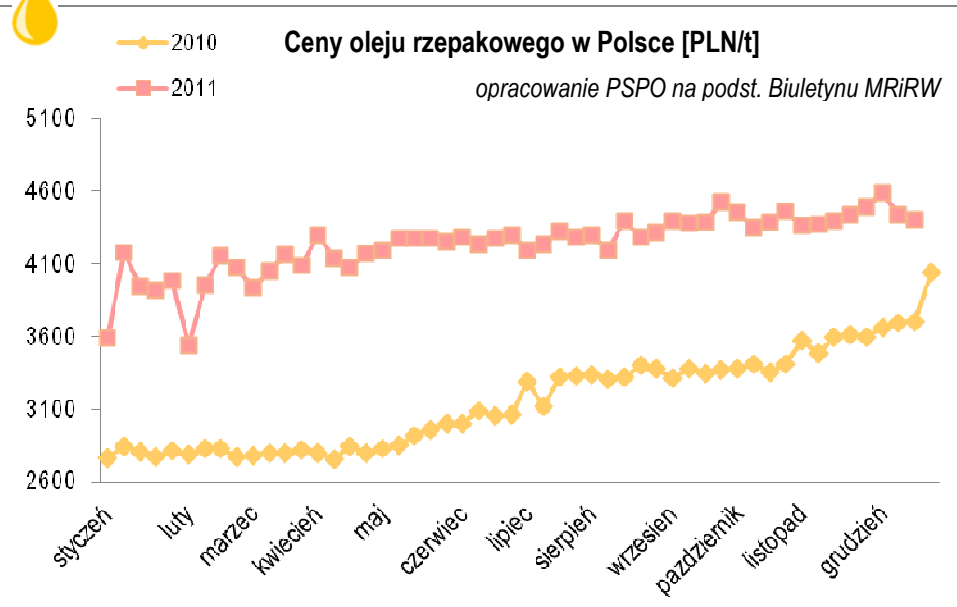
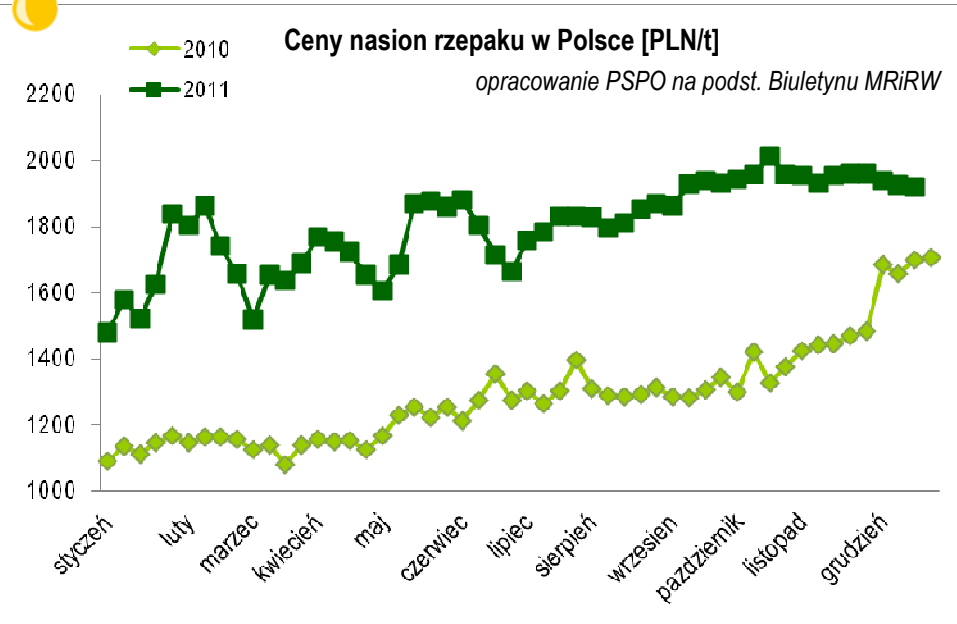
- 🔹 palmowy – 51 mln ton (+5,0%)
- 🔹 sojowy – 43 mln ton (+4,4%)
- 🔹 rzepakowy – 23 mln ton (-1,4%)
- 🔹 słonecznikowy – 14 mln ton (+11,3%).

Natomiast całkowite światowe zużycie 13 olejów roślinnych w bieżącym sezonie oceniane jest na ok. 157,6 mln ton, tj. o 4,4% więcej niż w poprzednim sezonie.

Największy udział w spożyciu mają olej palmowy (32%), sojowy (28%), rzepakowy (15%) i słonecznikowy (9% wobec 8% rok wcześniej).

Natomiast najwięcej olejów na świecie spożywają Chiny (19% udział), Unia Europejska (17%), Indie (10%) oraz Stany Zjednoczone (9%).

PSPO na podst.: FAMMU/FAPA „Światowy Rynek Zbóż, Oleistych i Komponentów Paszowych”

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 19 – 25 XII wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1918	-0,5
Olej rafinowany	4404	-0,8
Śruta	653	+2,4
Makuch	818	-1,4

Notowania MATIF na rzepak (FOB) z dn. 4 I wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Luty'12	451,25	4,4753	2019,48
Maj'12	432,75		1936,69
Sierpień'12	416,00		1861,73
Listopad'12	413,00		1848,30

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF Hamburg 15 XII	[USD/t]	567
Olej rzep. sur. FOB luty/kwiecień Rotterdam 22 XII	[EUR/t]	945
BIO 100 PKN Orlen 4 I	[PLN/m ³] netto	4454
BIO ON PKN Orlen 4 I	[PLN/m ³] netto	4454

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	Biodiesel	ON
2011-12-07	5,50	5,57
2011-12-14	5,53	5,59
2011-12-22	5,53	5,59
2011-12-28	5,63	5,59